

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. spalio 31 d.
(OR. en)

14269/22

LIMITE

CORLX 1024
CFSP/PESC 1470
COARM 224
CONUN 261

PASIŪLYMAS

nuo:	Sjungos vyriausiojo įgalotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai, kurio vardu pasirašo generalinis sekretorius Stefano SANNINO
gavimo data:	2022 m. spalio 31 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Dalykas:	Sjungos vyriausiojo įgalotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymas Tarybai dėl Tarybos sprendimo, kuriuo remiamas tarptautiniu mastu pripažintos ginklų ir šaudmenų valdymo patvirtinimo sistemos (AAMVS) kūrimas siekiant užkirsti kelią neteisėtam platinimui

Delegacijoms pridedamas dokumentas HR(2022) 253.

Pridedama: HR(2022) 253

HR(2022) 253

Limited

EUROPOS IŠORĖS VEIKSMŲ TARNYBA

**Sjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymas
Tarybai**

2022 m. spalio 30 d.

**dėl Tarybos sprendimo, kuriuo remiamas tarptautiniu mastu pripažintos ginklų ir
šaudmenų valdymo patvirtinimo sistemos (AAMVS) kūrimas siekiant užkirsti kelią
neteisėtam platinimui**

HR(2022) 253

Limited

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSEP) 2022/...**2022 m. d.****kuriuo remiamas tarptautiniu mastu pripažintos ginklų ir šaudmenų valdymo patvirtinimo sistemos (AAMVS) kūrimas siekiant užkirsti kelią neteisėtam platinimui**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį, atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą, kadangi:

- (1) 2018 m. lapkričio 19 d. Taryba priėmė ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais (ŠLG) ir jų šaudmenimis strategiją, pavadintą „Saugoti ginklus – ginti piliečius“ (ES ŠLG strategija). ES ŠLG strategijos tikslas – užtikrinti integruotą, kolektyvinių ir koordinuojamų Europos veiksmų kryptingumą siekiant užkirsti kelią teroristams, nusikaltėliams ir kitiems leidimo neturintiems subjektams neteisėtai įsigyti ŠLG ir jų šaudmenų, taip pat pažaboti jų neteisėtą įsigijimą ir skatinti atskaitomybę bei atsakomybę teisėtos prekybos ginklais atžvilgiu;
- (2) ES ŠLG strategijoje pažymima, kad prastas atsargų saugumas yra itin svarbus veiksnys, dėl kurio ginklai ir šaudmenys gali būti nukreipti iš teisėtų rinkų į neteisėtas. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios padėti kitoms šalims gerinti valstybės atsargų valdymą ir saugumą stiprinant nacionalines teisės aktų ir administracines sistemas bei institucijas, kurios reguliuoja teisėtą ŠLG tiekimą ir atsargų valdymą;
- (3) Jungtinių Tautų Nusiginklavimo reikalų biuras (UNODA) parengė šaulių ginklų ir šaudmenų valdymo standartus ir gerąją praktiką, visų pirma tarptautines technines gaires dėl šaudmenų (IATG) ir modulinį šaulių ginklų kontrolės įgyvendinimo kompendiumą (MOSAIC), kurio ankstesnis pavadinimas – tarptautiniai šaulių ginklų kontrolės standartai (ISACS). ES ŠLG strategijoje nustatytas Europos Sąjungos ryžtas propaguoti ir įgyvendinti standartus ir gerąją praktiką.
- (4) 2018 m. birželio 30 d. trečioje Jungtinių Tautų konferencijoje, skirtoje JT veiksmų programos dėl kovos su neteisėtais šaulių ir lengvaisiais ginklais įgyvendinimo pažangai peržiūrėti, buvo priimtas baigiamasis dokumentas, kuriame valstybės atnauja savo įsipareigojimą užkirsti kelią šaulių ir lengvųjų ginklų nukreipimui ir kovoti su juo. Valstybės dar kartą patvirtino, kad reikia padvigubinti nacionalines pastangas siekiant užtikrinti saugą ir saugumu grindžiamą ir veiksmingą vyriausybių turimų šaulių ir lengvųjų ginklų atsargų valdymą, visų pirma

konfliktinėse ir pokonfliktinėse situacijose. Valstybės taip pat pripažino, kad stiprinant JT veiksmų programos įgyvendinimą taikomi atitinkami tarptautiniai standartai;

- (5) 2022 m. „Aštuntajame kas dveji metai vykstančiame valstybių susitikime JT veiksmų programos įgyvendinimui apsvarstyti“ (BMS8) buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad pagal Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 76/233 buvo įsteigta neribotos sudėties darbo grupė, kad parengtų politinių įsipareigojimų rinkinį – naują pasaulinę sistemą, skirtą pašalinti esamas valdymo spragas visame šaudmenų gyvavimo cikle.
- (6) JT Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. patvirtinama, kad kova su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais yra būtina siekiant daugelio darnaus vystymosi tikslų, įskaitant tikslus, susijusius su taika, teisingumu ir tvirtomis institucijomis, skurdo mažinimu, ekonomikos augimu, sveikata, lyčių lygybe ir saugiais miestais. Todėl 16.4 darnaus vystymosi tikslu visos valstybės įsipareigojo iš esmės sumažinti neteisėtus finansinius ir ginklų srautus.
- (7) 2018 m. gegužės 24 d. pristatytoje Nusiginklavimo darbotvarkėje „Mūsų bendros ateities užtikrinimas“ JT generalinis sekretorius paragino spręsti perteklinio įprastinės ginkluotės susikaupimo bei neteisėtos prekybos įprastine ginkluote problemą ir paragino remti šalių lygmens požiūrį į šaulių ginklus. Sąjunga nusprendė remti darbotvarkės 22 veiksmą: „Užtikrinti perteklinių ir prastai prižiūrimų atsargų saugumą“;
- (8) 2017 m. gruodžio 4 d. JT Generalinė Asamblėja priėmė Rezoliuciją 72/55 dėl problemų, kylančių dėl įprastinių šaudmenų atsargų pertekliaus susikaupimo. Ta rezoliucija remiamos tarptautinio, regioninio ir nacionalinio lygmens iniciatyvos, kuriomis nušviečiamas tvaraus šaudmenų valdymo tobulinimas, be kita ko, įgyvendinant IATG;
- (9) 2021 m. gruodžio 24 d. JT Generalinė Asamblėja priėmė Rezoliuciją 76/233, kuria įsteigiama neribotos sudėties darbo grupė, kad parengtų politinių įsipareigojimų rinkinį – naują pasaulinę sistemą, skirtą pašalinti esamas valdymo spragas visame šaudmenų gyvavimo cikle.
- (10) Ženevos tarptautinio humanitarinio išminavimo centras (ŽTHIC) prisideda rengiant, peržiūrint ir propaguojant tarptautinius kovos su minomis standartus ir per savo Šaudmenų valdymo patariamąją grupę (AMAT) – rengiant, peržiūrint ir platinant IATG. AMAT buvo sukurta bendra ŽTHIC ir UNODA iniciatyva, reaguojant į skubų poreikį padėti valstybėms užtikrinant saugą bei saugumą ir veiksmingai valdyti šaudmenis pagal IATG;
- (11) Europos Sąjunga nagrinėja galimybę sukurti tarptautiniu mastu pripažintą sistemą, pagal kurią būtų galima patvirtinti ginklų ir šaudmenų politiką ir praktiką valstybės ir galutinio naudotojo lygmenimis. Priimdama Tarybos sprendimą (BUSP) 2020/979, iš dalies pakeistą Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/2075, ES pavedė AMAT parengti tarptautiniu mastu pripažintą AAMVS, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtam platinimui ir atsitiktiniams sprogimams.
- (12) Esama įvairių tarptautinių atsargų valdymo ir saugumo standartų, gairių ir gerosios praktikos pavyzdžių, tačiau šiuo metu nėra tarptautiniu mastu pripažintos metodikos, pagal kurią būtų galima pateikti patikrinimus dėl trečiosios šalies ar galutinio naudotojo pajėgumų užkirsti kelią ginklų ir šaudmenų atsargų nukreipimui (SPG 11 straipsnis). Tarptautiniu mastu pripažinta atitiktis tarptautiniams ginklų valdymo standartams nepriklausomo patvirtinimo metodika

sudarys sąlygas įvertinti Sąjungos paramos trečiosioms valstybėms valdant ginklų atsargas poveikį ir taip pat parems rizikos vertinimą ginklų eksporto kontrolės srityje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekiant įgyvendinti ES ŠLG strategiją, šio sprendimo tikslas – remti pastangas užtikrinti saugų ir patikimą ŠLG bei šaudmenų valdymą gerinant suinteresuotųjų subjektų, dirbančių eksporto kontrolės ir tarptautinio bendradarbiavimo bei pagalbos srityse, sprendimų priėmimo procesus.
2. Pagal 1 dalį šio sprendimo tikslai yra šie:
 - a) sukurti veikiančią AAMVS sistemą;
 - b) skatinti regionines organizacijas ir jų valstybes nares kurti savo AAMVS.
3. Išsamus projekto aprašymas pateikiamas šio sprendimo priede.

2 straipsnis

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) yra atsakingas už šio sprendimo įgyvendinimą.
2. 1 straipsnyje nurodyto projekto techninį įgyvendinimą vykdo Ženevos tarptautinis humanitarinio išminavimo centras (ŽTHIC) ir jo specializuota agentūra – Šaudmenų valdymo patariamoji grupė (AMAT).
3. ŽTHIC savo užduotis atlieka vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis ir ŽTHIC sudaro reikiamus susitarimus.

3 straipsnis

1. Sąjungos finansuojamam projektui įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra [XXX].
2. Išlaidos, finansuojamos iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos, valdomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.
3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu ji sudaro būtiną susitarimą su ŽTHIC. Šiame susitarime nustatoma, kad ŽTHIC turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, atitinkantį jo dydį.
4. Komisija stengiasi kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo sudaryti 3 dalyje nurodytą susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus, su kuriais susiduriama to proceso metu, ir susitarimo sudarymo datą.

HR(2022) 253

Limited

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą, parengtą remiantis reguliariai teikiamomis ŽTHIC aprašomosiomis ataskaitomis. Remdamasi tomis ataskaitomis Taryba atlieka vertinimą.
2. Komisija teikia ataskaitas, susijusias su 1 straipsnyje nurodyto projekto finansiniais aspektais.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams nuo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo dienos. Tačiau jei per tą laikotarpį susitarimas nesudaromas, šis sprendimas netenka galios praėjus šešiams mėnesiams nuo jo įsigaliojimo dienos.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė